

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 407/2018-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátskou kanceláriou BB Consensus, s. r. o., v mene ktorej koná JUDr. Peter Bizub, advokát, Kollárovo námestie 9, Bratislava, pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 187/2017 z 28. februára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 187/2017 z 28. februára 2018.

2. Sťažovateľ v podanej sťažnosti popisuje skutkový stav a uvádza popis jednotlivých súdnych konaní týkajúcich sa prejednávanej veci. Z popisu skutkového stavu a predložených dôkazov vyplýva, že vo veci prebiehalo (z časového hľadiska aj súčasne) niekoľko konaní:

2.1 Žaloba sťažovateľa proti spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o.

Sťažovateľ sa ako žalobca v konaní domáhal proti žalovanému spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o., zaplatať peňažnej sumy vo výške 79 328,04 eur spolu s úrokom z omeškania. Rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 19 Cb 59/2010 zo 14. januára 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 13 Cob 191/2011 z 24. novembra 2011, na základe ktorého bol sťažovateľ úspešný, všeobecné súdy zaviazali žalovaného na uhradenie predmetnej sumy.

2.2 Trestné konanie proti konateľovi spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o.

Vzhľadom na nevyhnutnosť pohľadávky v exekučnom konaní a pre podozrivé prevody majetku spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o. podal sťažovateľ trestné oznámenie na konateľa spoločnosti [REDAKOVANÉ] pre podozrenie zo spáchania trestného činu poškodzovania veriteľa štatutárom spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o. Konateľ [REDAKOVANÉ] bol následne trestne stíhaný pre zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 4 a 5 písm. a) Trestného zákona. V rámci trestného konania si sťažovateľ ako poškodený uplatnil aj nárok na náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená, v celkovej výške 2 389 836,80 Sk, t. j. 79 328,04 eur.

Konateľ žalovanej spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o. [REDAKOVANÉ] previedol majetok uvedenej spoločnosti na tretiu osobu, čím znemožnil vymoženie pohľadávky sťažovateľa. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 T 200/2013 z 8. februára 2016 rozhodol, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 4 a 5 písm. a) Trestného zákona. Sťažovateľa (poškodeného) [REDAKOVANÉ] súd s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Sťažovateľ podal proti výroku rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 T 200/2013 z 8. februára 2016 v časti o náhrade škody odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 To 23/2016 z 18. mája 2016, ktorým odvolanie sťažovateľa zamietol. Krajský súd poukázal na to, že o nároku na náhradu škody sa už rozhodlo v občianskoprávnom konaní rozsudkom okresného súdu sp. zn. 19 Cb 59/2010 zo 14. januára 2011 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 13 Cob 191/2011 z 24. novembra 2011 (v konaní o žalobe sťažovateľa proti spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o, pozn.), preto ho nemožno uplatniť v trestnom konaní. Z dôvodu, že sťažovateľ zastával názor, že nešlo v konaní o totožnosť vecí ani subjektov, a teda nemohlo ísť o res iudicata, podal proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 798/2016 z 11. januára 2017 rozhodol, že krajský súd uznesením sp. zn. 2 To 23/2016 z 18. mája 2016 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté uznesenie zrušil v časti, v ktorej bolo zamietnuté odvolanie žalobcu (sťažovateľa), a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd konštatoval, že v rámci trestného konania sa sťažovateľ domáhal prisúdenia síce rovnakej sumy ako v skoršom občianskoprávnom konaní, avšak nie proti právnickej osobe, ale proti štatutárovi ako fyzickej osobe, pričom nešlo o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok na náhradu škody spôsobenej štatutárom. Podľa ústavného súdu bolo preto povinnosťou krajského súdu meritórne sa zaoberať nárokom sťažovateľa na náhradu škody.

Následne krajský súd v súlade s uvedeným nálezom ústavného súdu po vrátení veci na ďalšie konanie rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 To 20/2017 z 9. augusta 2017 tak, že zrušil rozsudok okresného súdu 3 T 200/2013 z 8. februára 2016 v časti výroku o náhrade škody a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovanému [REDAKOVANÉ] uložil povinnosť nahradiť žalobcovi (sťažovateľovi) škodu vo výške 79 328,04 eur, t. j. istinu.

2.3 Žaloba sťažovateľa proti konateľovi spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o.

Sťažovateľ vzhľadom na nevyhľaditeľnosť svojej pohľadávky od spoločnosti Real - Stav, spol. s r. o., podal ešte 4. augusta 2016 proti žalovanému [REDAKOVANÉ] žalobu o zaplatenie sumy 79 328,04 eur s príslušenstvom (v súlade s pôvodnými rozhodnutiami v trestnom konaní, ktorými bol odkázaný uplatniť si nárok na

náhradu škody v občianskom súdnom konaní). Okresný súd rozsudkom sp. zn. 25 C 190/2016 z 21. februára 2017 (t. j. už v čase po náleze ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 798/2016 z 11. januára 2017) zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi sumu vo výške 79 328,04 eur spolu s úrokom z omeškania a trovy konania v plnej výške.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal žalovaný odvolanie. Krajský súd ako odvolací súd namietaným rozsudkom sp. zn. 6 Co 187/2017 z 28. februára 2018 rozsudok okresného súdu sp. zn. 25 C 190/2016 z 21. februára 2017 v časti, v ktorej prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 79 328,04 eur, zrušil a konanie zastavil (z dôvodu neodstrániteľnej prekážky konania – právoplatného rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 2 To 20/2017 z 9. augusta 2017, v ktorom bol sťažovateľovi priznaný nárok na náhradu škody vo výške istiny). Rozsudok prvostupňového súdu vo zvyšnej časti, ktorou okresný súd uložil žalovanému zaplatiť sťažovateľovi úroky z omeškania, potvrdil. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania v časti o zaplatenie žalovanej istiny, a rozhodol, že žalobca (sťažovateľ) má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania z príslušenstva pohľadávky (t. j. z úrokov z omeškania) v sume 6 226,70 eur v rozsahu 100 %.

Sťažovateľ uvádza, že namietaný rozsudok krajského súdu mu bol doručený 5. júna 2018.

3. Sťažovateľ k dôvodom namietaného porušenia svojich práv uvádza:

«Odvolací súd v odôvodnení nepriznania náhrady trov konania odkazuje na ust. § 257 CSP podľa, ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.... Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1). Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch.... Odvolací súd aplikáciu tohto ustanovenia odôvodňuje v bode 48 (str. 15) rozhodnutia, a to len všeobecnými formuláciami ako napr.: „Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.“ Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady

charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinný nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sám nezavinil, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami...“ Odvolací súd však nikde neuviedol konkrétne dôvody, ktoré by subsumoval pod všeobecnú charakteristiku prípustnosti aplikácie § 257 CSP. Právnomu záveru súdu nepredchádzalo žiadne vecné zisťovanie sociálnych aspektov u [REDACTED]. V rozhodnutí taktiež dostatočne necharakterizoval dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle právnej vedy a judikatúry. Keďže chýba odôvodnenie podstatných náležitostí pre aplikáciu § 257 CSP toto rozhodnutie je v tejto časti protizákonné a nepreskúmateľné.

Každý má právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. US 77/02) Tým, že odvolací súd úplne ignoroval pri aplikácii § 257 CSP názory Ústavného súdu Slovenskej aj Českej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a v neposlednom rade aj právnej vedy nebola právna norma aplikovaná ústavne konformným spôsobom čím nedošlo k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany.

Sťažovateľ ďalej ako ďalší z dôvodov pre ktorý mu mala byť priznaná náhrada trov konania zo sumy 79.328,04 Eur uvádza, že trovy mu vznikli len pri využití všetkých zákonných prostriedkov, ktorými sa domáhal ochrany svojich práv. Na celej situácii má najväčší podiel žalovaný, keďže v trestnom konaní vedenom Krajským súdom v Žiline so sp. zn. 2To/23/2016 „vd'aka“ jeho účelovej argumentácii o tom, že ide o *res iudicatae* bol sťažovateľ so svojim nárokom neúspešný. Sťažovateľ nemal inú zákonnú možnosť ako sa domôcť svojho nároku ako uplatniť si ho v civilnom konaní. KS v Žiline svojím nesprávnym rozsudkom č.k. 2/To/23/2016-1666 zapríčinil, že sa sťažovateľ musel obrátiť na Ústavný súd. Týmto konaním sťažovateľovi preukázateľne vznikli trovy právneho zastúpenia a nárok na ich náhradu zo sumy 79.328,04 Eur. keďže v adhéznom konaní mu náhrada trov právneho zastúpenia nebola priznaná.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline so sp. zn. 6Co/187/2017 vzniesol ako žalobca námietku zaujatosti senátu KS Žilina prejednávajúceho odvolanie žalovaného v tejto veci. V č.k. 8Nc/5/2017 vrátil NS SR súdu KS Žilina v tejto veci

bez rozhodnutia o námietke, lebo vec neprejednával zákonný senát (čo žalobca nemohol vedieť). Doteraz odvolací súd žalobcovi neoznámil nič o jeho námietkach (aj keď ho na to žalobca dodatočne vyzval). KS v Žiline v tejto veci však bez vysvetlenia zmenil 2 z 3 členov senátu a vydal 28.02.2018 rozhodnutie v napadnutej časti, (viď príloha č.1).

KS v Žiline taktiež ignoroval pri rozhodovaní na pojednávaní 09.08.2017 v č.k. 2To/20/2017 návrh žalobcu aby toto konanie prerušil - teraz ho zastavuje kvôli súvisiacemu obsahu zrušujúceho nálezu ÚS SR. (viď príloha č.1)

Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ považuje rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 6Co/187/2017-556 zo dňa 28.02.2018 za rozsudok arbitrárny, čím došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj jeho práva uvedeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru.»

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu upravené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/187/2017 zo dňa 28.02.2018 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 6Co/187/2017-556 zo dňa 28.02.2018 sa zrušuje v časti nepriznaných náhrad trov konania žalobcovi v časti o zaplatenie 79.328,04 Eur. t.j. žalovanej istiny a vec v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie 3 300,- EUR. ktoré je Krajský súd v Žiline povinný [REDAKOVANÉ] vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia 1 412,30 EUR pred Ústavným súdom SR. ktoré je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť na účet spoločnosti BB Consensus. s.r.o.. Advokátska kancelária. Kollárovo námestie 9, 811 06 Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

10. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 256 ods. 2 CSP ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

12. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Podstatou sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 187/2017 z 28. februára 2018. Sťažovateľ tvrdí, že

- namietaný rozsudok je arbitrárny a svojvoľný z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného odôvodnenia právnych záverov súdu, pokiaľ ide o nepriznanie náhrady trov konania vo vzťahu k istine pri aplikácii § 257 CSP. Sťažovateľ je toho názoru, že mu mala byť priznaná náhrada trov konania z istiny 79 328,04 eur.

- namieta rozhodovanie o jeho námietke zaujatosti senátu krajského súdu vo veci sp. zn. 6 Co 187/2017,

- namieta, že krajský súd v trestnom konaní sp. zn. 2 To 20/2017 ignoroval návrh sťažovateľa na prerušenie konania.

14. Krajský súd v napadnutom rozsudku sp. zn. 6 Co 187/2017 z 28. februára 2018 k podstate veci uviedol:

„44. Rozhodnutie o trovách konania odvolací súd rozdelil na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania čo do žalovanej istiny (79.328,04 Eur) a čo do príslušenstva

pohľadávky (úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 79.328,04 Eur od 05.08.2016 až do zaplatenia). Prihliadol pritom na vzniknutú procesnú situáciu popísanú vyššie, ako aj skutočnosť, že tak žalovaná istina, a tiež jej príslušenstvo, môžu byť predmetom samostatného konania. Hoci sa nejedná o bežný spôsob pri rozhodovaní súdu o nároku na náhradu trov konania o zaplatenie istiny s príslušenstvom, podľa názoru odvolacieho súdu len takýto spôsob rozhodnutia o trovách konania zohľadňuje špecifiká prejednáwanej veci a jej spravodlivé usporiadanie.

45. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP (istina), § 255 ods. 1 CSP (príslušenstvo), § 396 ods. 1 CSP.

46. V časti o zaplatenie žalovanej istiny (79.328,04 Eur) odvolací súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu (§ 257 CSP).

47. V danom prípade neprichádza do úvahy pri rozhodovaní o trovách konania aplikácia ust. § 256 ods. 1 CSP, nakoľko ani jednej strane nemožno pričítať procesné zavinenie zastavení konania. Vo veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 25C/190/2016 došlo postupom odvolacieho súdu podľa § 389 ods. 1 písm. a) v spojení s § 391 ods. 1 CSP k zrušeniu rozsudku okresného súdu a následnému zastaveniu konania v predmetnej časti (žalovanej istiny) v dôsledku právoplatného rozhodnutia o nároku na náhradu škody v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 2To/20/2017 ako neodstrániteľnej prekážky konania. Zavinenie ktorejkoľvek procesnej strany na zastavení konania teda nemožno konštatovať tak u žalobcu, ako aj u žalovaného. V prejednáwanej veci došlo k zastaveniu konania v dôsledku činnosti štátneho orgánu (rozhodnutia súdu o náhrade škody v adhéznom konaní) a následného vzniku neodstrániteľnej prekážky postupu konania v tejto veci. Nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že má v danom prípade plný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi. Žalobca totiž postupoval v súlade so zákonom, rešpektujúc právoplatné rozhodnutie súdu v trestnom konaní, (pozri rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 3T/200/2013-1618 zo dňa 08. februára 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 2To/23/2016-1666 zo dňa 18. mája 2016, právoplatný dňa 18.05.2016), v ktorom bol odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie. Dňa 04.08.2016 podal žalobca na Okresný súd v Žiline proti žalovanému žalobu o náhradu škody v aktuálne prejednáwanej veci (sp.zn. 25C/190/2016);

o ktorej súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom dňa 20.02.2017. Skutočnosť, že následne Ústavný súd SR svojím nálezom II.ÚS 798/2016-36 zo dňa 11.01.2017 právoplatným dňa 29.03.2017 a vykonateľným dňa 30.05.2017 rozhodol o ústavnej sťažnosti žalobcu tak, že zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 2To/23/2016-1666 zo dňa 18. mája 2016 v časti, v ktorej bolo zamietnuté odvolanie [REDAKOVANÉ] a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu na ďalšie konanie, rozhodne nemožno pričítať v neprospech žalobcu. Žalobca sa v danom prípade totiž zákonom aprobovaným spôsobom domáhal ochrany svojich porušených práv na súdnu ochranu podľa článku 46 Ústavy SR a aj jeho právo na spravodlivé konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ak následne Krajský súd v Žiline vo veci sp.zn. 2To/20/2017 (ako v skôr začatom konaní) dňa 09.08.2017 rozhodol o náhrade škody, takýto jeho postup bol naplnením rozhodnutia ústavného súdu i zákonných ustanovení týkajúcich sa rozhodovania o náhrade škody zakotvených v Trestnom poriadku. Ako už bolo konštatované vyššie, v dôsledku tohto procesného postupu Krajského súdu v Žiline vo veci sp.zn. 2To/20/2017 dňom 09.08.2017 nastala vo veci Okresného súdu Žilina sp.zn. 25C/190/2016 prekážka veci právoplatne rozhodnutej čo do žalovanej istiny 79.328.04 Eur. Ani žalovaný preto nenesie procesné zavinenie na zastavení konania v predmetnej časti, ktoré by zakladalo proti nemu žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

48. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

49. Účelom tohto zákonného ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinný nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov,

ktoré sám nezavinil, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, prihliada na postoj subjektov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa.

50. Prihliadnuc na vyššie popísané špecifiká prejednávanej veci (pozri najmä bod 47. odôvodnenia tohto rozhodnutia), podľa názoru odvolacieho súdu spravodlivému usporiadaniu veci zodpovedá aplikácia ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP a § 396 ods. 1 CSP spočívajúca v nepriznaní nároku na náhradu trov konania ani jednej zo strán sporu za časť konania o žalovanej istine 79.328,04 Eur.“

15. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

16. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

17. Vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05). Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľne a logicky odôvodnené.

18. Z citovaných častí odôvodnenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 187/2017 z 28. februára 2018 je zrejmé, že krajský súd sa namietaným posúdením náhrady trov konania vo vzťahu k istine riadne zaoberal a vysporiadal sa s nimi. V časti odôvodnenia týkajúcej sa náhrady trov konania krajský súd konštatoval, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 25 C 190/2016 z 21. februára 2017 bol zrušený a došlo k zastaveniu konania v dôsledku neodstrániteľnej prekážky konania, právoplatného rozhodnutia o nároku na náhradu škody v trestnom konaní (rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 To 20/2017 z 9. augusta 2017), čo sa týka žalovanej istiny 79 328,04 eur. Krajský súd v tomto ohľade podrobne posudzoval to, či a kto zavinil, že k zastaveniu konania muselo dôjsť, a teda podrobne posudzoval mieru procesného zavinenia žalobcu, ako aj žalovaného s ohľadom na založenie nároku na náhradu trov konania. Krajský súd dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti veci (procesný postup a vzájomné súvislosti jednotlivých uvedených súdnych konaní) nemožno procesné zavinenie zastavenia konania pripísať ani jednej strane sporu. Následne, prihliadnuc na tieto špecifiká prejednávanej veci, pri využití sudcovského moderačného oprávnenia ústavne udržateľným spôsobom aplikoval ustanovenie § 257 CSP.

19. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa týkajúce sa rozhodovania o námietke zaujatosti senátu krajského súdu vo veci sp. zn. 6 Co 187/2017, sťažovateľ v tomto ohľade v sťažnosti neuvádza žiadne bližšie odôvodnenie a taktiež nepredložil ústavnému súdu v tomto smere

žiadne dôkazy. Ústavný súd preto túto námietku považuje len za súčasť právnej argumentácie sťažovateľa.

Ústavný súd ďalej uvádza, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv. K tvrdeniu sťažovateľa, že krajský súd v trestnom konaní sp. zn. 2 To 20/2017 ignoroval návrh sťažovateľa na prerušenie konania, ústavný súd preto dodáva, že predmetom sťažnosti sťažovateľa (vychádzajúc z petite sťažnosti) bolo len preskúmanie namietaného porušenia základných práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 187/2017 z 28. februára 2018, nie postupu a rozhodnutia krajského súdu v označenom trestnom konaní. Preto uvedenú námietku považoval ústavný súd taktiež len za súčasť právnej argumentácie sťažovateľa.

20. Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že v napadnutom rozsudku krajského súdu nezistil taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako to sťažovateľ tvrdí vo svojej sťažnosti. Krajský súd aplikoval na zistený skutkový stav relevantnú zákonnú úpravu, vysporiadal sa so všetkými podstatnými argumentmi sťažovateľa a z rozsudku je zrejmé, akými úvahami sa riadil pri právnom posudzovaní veci. Závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne) alebo zjavne neodôvodnené, keďže majú oporu v zákone a sú jasne a dostatočne právne zdôvodnené. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti, resp. arbitrárnosti napadnutého rozsudku.

21. Ústavný súd tiež podotýka, že obsahom základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Napriek tomu, že

postup súdu, vychádzajúci z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nespĺňa očakávania účastníka konania, nemožno ho hodnotiť ako nezákonný.

22. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

23. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2018